

Verkennend natuuronderzoek Groeneweg 28A te Bergen

Oriënterend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur

Definitief

De heer C. Roozmond

Grontmij Nederland B.V.
Alkmaar, 8 november 2013

Verantwoording

Titel : Verkennend natuuronderzoek Groeneweg 28A te Bergen

Subtitel : Oriënterend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur

Projectnummer : 321801

Referentienummer : GM-0125686

Revisie : 01

Datum : 8 november 2013

Auteur(s) : ing. David van der Veen

E-mail adres : david.vanderveen@grontmij.nl

Gecontroleerd door : mr. A.H. Tuitert

Paraaf gecontroleerd :

Goedgekeurd door : ing. R.W. Dekker

Paraaf goedgekeurd :

Contact : Grontmij Nederland B.V.
Robijnstraat 11
1812 RB Alkmaar
Postbus 214
1800 AE Alkmaar
T +31 72 547 57 57
F +31 72 850 26 57
www.grontmij.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	4
1.1	Kader van het onderzoek.....	4
1.2	Ligging plangebied en voorgenomen activiteiten	5
2	Natuurbeschermingswet	7
2.1	Toetsingskader	7
2.2	Inventarisatie.....	7
2.3	Analyse van de mogelijke effecten	8
3	Flora- en faunawet	9
3.1	Toetsingskader	9
3.2	Methode	10
3.3	Planten	10
3.4	Vleermuizen	12
3.5	Grondgebonden zoogdieren	13
3.6	Vogels	13
3.7	Amfibieën	15
3.8	Reptielen	17
3.9	Vissen	17
3.10	Ongewervelden	18
4	Natuurbeleidskaders	19
4.1	Toetsingskader	19
4.2	Ecologische Hoofdstructuur	19
4.3	Weidevogelgebieden/ganzenfoerageergebieden	20
5	Conclusies.....	22
5.1	Natuurbeleidskaders	22
5.2	Natuurbeschermingswet	22
5.3	Flora- en faunawet	22
5.4	Aanbevelingen	23

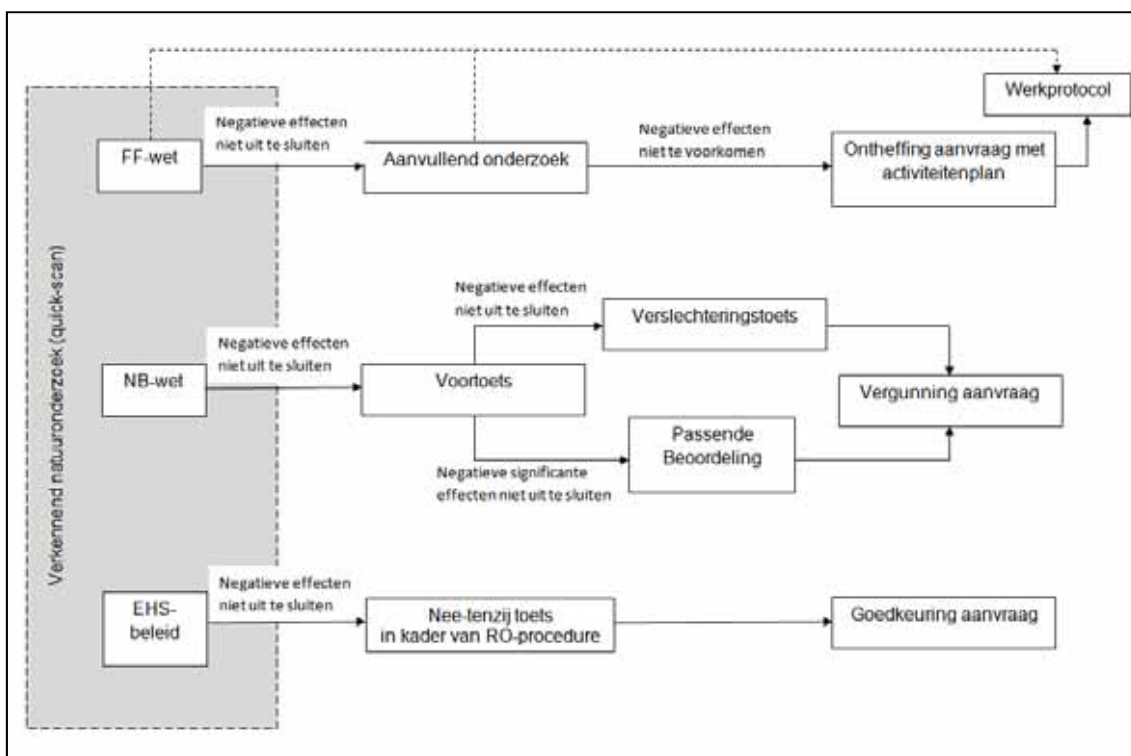
1 Inleiding

1.1 Kader van het onderzoek

Projecten of handelingen dienen te worden getoetst aan de wet- en regelgeving voor natuur. De natuurbescherming in Nederland bestaat uit de volgende kaders:

- Natuurbeschermingswet 1998: Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten
- Flora- en Faunawet: individuele soorten
- Provinciaal beleid: Ecologische Hoofdstructuur en eventuele weidevogelgebieden en ganzenfoerageergebieden

Het verkennend onderzoek is er op gericht om een eerste inzicht te krijgen in de mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden in en om het projectgebied en de mogelijke vervolgstappen die moeten worden genomen met betrekking tot aanvullend veldonderzoek, nader effectonderzoek en nadere procedures. In figuur 1.1 is aangegeven welke procedures mogelijk moeten worden doorlopen. Het verkennend onderzoek is de eerste stap in de procedure. Afhankelijk van het resultaat moeten de navolgende stappen al dan niet worden doorlopen.

Figuur 1.1 Procedureschema wet- en regelgeving natuurbescherming

1.2 Ligging plangebied en voorgenomen activiteiten

Het plangebied Groeneweg 28A te Bergen, is gesitueerd in de Bergermeerpolder. Het perceel is ingericht als manege/paardenpension. Het erf bestaat grotendeels uit klinkerverharding en is deels omheind met houten hekwerken. Verder is er op het erf en in de weide onder andere:

- Een buitenrijbaan met lichtmasten, een longeerbak, stapmolen, zandpad- en graspaddock
- Een renbaan
- Een grote paardenstal met daarin boxen en een paardenbak;
- Een kleine stal van circa 202 m²
- Een buitenstal van circa 52 m²
- Een berging
- Een woonhuis, een garage

In totaal zijn er 45 stalruimten aanwezig en worden er wedstrijden gehouden. Het erf met de grootschalige stal, heeft een verstorend effect op het karakter van de polder. De Provincie Noord-Holland wil de ruimtelijke kwaliteit in het landelijk gebied verhogen. Door middel van de Ruimte voor Ruimte regeling wordt storende bebouwing gesloopt. In ruil daarvoor mogen één of meerdere compensatiewoningen gebouwd worden' (Provincie Noord-Holland, 2010). De Ruimte voor Ruimte regeling biedt kansen om de karakteristieken van het landschap te versterken. Door de locatie te saneren en her in te richten met compenserende woningbouw valt landschappelijke winst te behalen. Het voorstel is om alle bebouwing aan de Groeneweg 28A te slopen. In ruil voor het slopen van de bebouwing en verbetering van de kwaliteit van het landschap, wordt medewerking aan de gemeente gevraagd voor het realiseren van 6 bouwkavels voor woningbouw op de saneringslocatie. In figuur 1.4 is het ontwerp van de toekomstige inrichting weergegeven.

Figuur 1.2 Globale ligging plangebied Groeneweg 28a, Bergen (rode contour)

Figuur 1.3 Indruk plangebied

Figuur 1.4 Ontwerp van de toekomstige inrichting (Bron: Beeldkwaliteitsplan¹)

¹ Beeldkwaliteitsplan, Ruimte voor Ruimte, Groeneweg 28a, Bergen, Studio Groenburg en bureau B40, 2013

2 Natuurbeschermingswet

2.1 Toetsingskader

De Natuurbeschermingswet 1998 (Nb-wet) heeft als doel het beschermen van Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijn) en Beschermden natuurmonumenten in Nederland. Projecten of handelingen die negatieve effecten op deze beschermde gebieden kunnen hebben, zijn in beginsel niet toegestaan.

Voor Natura 2000-gebieden geldt een toetsing in het kader van artikel 19. In dit kader is ook toetsing nodig van effecten in het kader van de externe werking van toepassing. Bij de toetsing zijn er de volgende procedurevarianten:

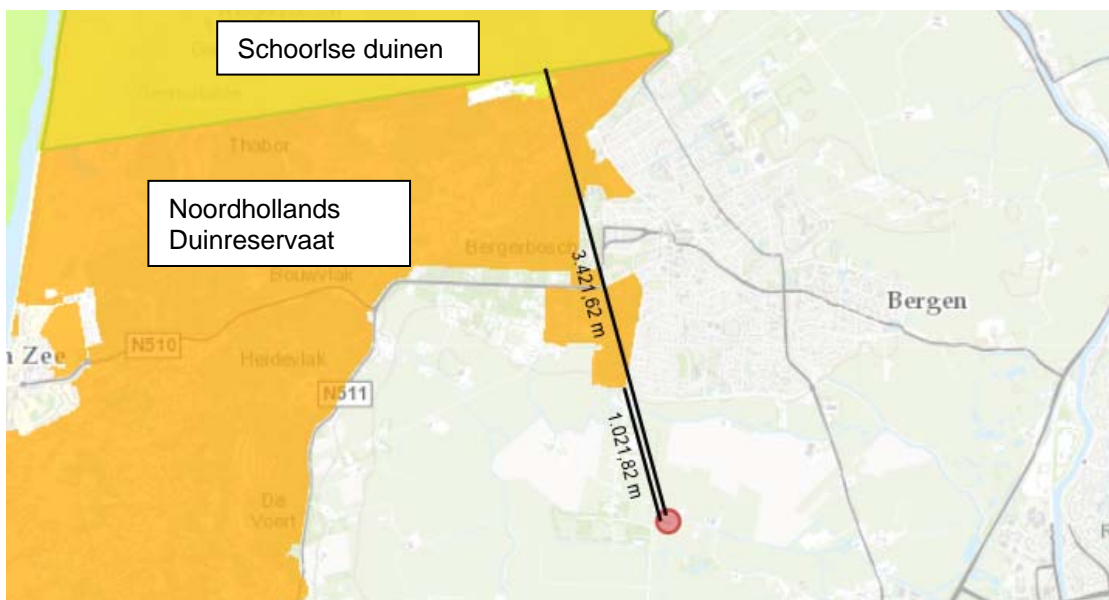
- Geen nader onderzoek: effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten (er zijn geen Natura 2000-gebieden in de omgeving aanwezig)
- Voortoets: effecten kunnen niet op voorhand worden uitgesloten
- Verslechteringstoets: effecten kunnen op basis van de Voortoets niet worden uitgesloten, significantie hiervan wel
- Passende beoordeling: significantie van effecten kan op basis van de Voortoets of Verslechteringstoets niet worden uitgesloten
- ADC-toets: indien significantie van effecten op basis van de Passende beoordeling niet kan worden uitgesloten. Aangetoond dient te worden dat er geen alternatieven zijn met minder effecten, er sprake is dwingende redenen van groot openbaar belang en in compensatie is voorzien.

Indien negatieve effecten op Natura 2000-gebieden niet zijn uit te sluiten is in ieder geval een vergunning noodzakelijk.

Voor Beschermden Natuurmonumenten geldt een lichtere toetsing conform artikel 16. Voor deze gebieden is het uitvoeren van een Passende beoordeling niet noodzakelijk. Op deze gebieden is conform artikel 65 wel externe werking van toepassing. Het bevoegd gezag bepaalt of een vergunning al dan niet nodig is.

2.2 Inventarisatie

Voor de inventarisatie van Natura 2000-gebieden en Beschermden natuurmonumenten is gebruik gemaakt van de gebiedendatabase van het ministerie van EZ. Uit deze gebiedendatabase blijkt dat de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden op een afstand van circa 1 km en 3 km van het plangebied zijn gelegen (fig.2.2). Dit betreft het Habitatrichtlijngebied 'Noordhollands Duinreservaat' (1 km) en het Beschermd natuurmonument 'Schoorlse Duinen' (3 km).

Figuur 2.2 Globale ligging plangebied (rode stip) t.o.v. Natura 2000-gebieden

2.3 Analyse van de mogelijke effecten

Door uitvoering van de voorgenomen ontwikkeling gaat geen Natura 2000-gebied of Beschermd Natuurmonument verloren. Gezien de relatief korte afstand tussen het plangebied en het Noordhollands Duinreservaat, is ingezoomd op mogelijk effect door stikstof.

De ‘zeer stikstofgevoelige’ habitattypen van het dichtstbijzijnde gelegen Noordhollands Duinreservaat betreffen: grijze duinen, duinheiden met kraaihei, duinheiden met struikhei, duinbossen en blauwgraslanden. De zeer stikstof gevoelige Habitatrichtlijnsoorten betreffen: gevlekte witsnuitlibel en nauwe korfslak. In de onderstaande tabel staan de dichtstbijzijnde locaties van habitattypen en habitatrichtlijn soorten ten opzichte van het plangebied.

Natura-2000 gebied	Zeer stikstofgevoelige habitattypen en soorten	Globale afstand t.o.v. het plangebied
Noordhollands Duinreservaat	grijze duinen	2 km
Noordhollands Duinreservaat	duinheiden met kraaihei	2,5 km
Noordhollands Duinreservaat	duinheiden met struikhei	2 km
Noordhollands Duinreservaat	duinbossen	1 km
Noordhollands Duinreservaat	blauwgraslanden	3 km
Noordhollands Duinreservaat	geflekte witsnuitlibel	>10 km
Noordhollands Duinreservaat	nauwe korfslak	3,5 km

Volgens de CROW kencijfers kan er voor een manege in het buitengebied, vier verkeersbewegingen door motorvoertuigen per bezette box/paard worden aangehouden. Huidige verkeersgeneratie als gevolg van de manege is dus circa 160 bewegingen. Voor een vrijstaande woning in het buitengebied ligt de verkeersgeneratie op circa 8 bewegingen per woning. In de toekomst betreft dit dus circa 48 verkeersbewegingen. Op basis van deze kengetallen kan worden geconcludeerd dat de verkeersintensiteit op de Groeneweg als gevolg van het plan zal afnemen. Effecten van extra stikstof op het bovengenoemde stikstofgevoelige habitattypen en Habitatrichtlijnsoorten door verkeersbewegingen is gelet op de afstand uitgesloten. De stikstofdepositie ten opzichte van nieuwbouw in het plangebied zal naar verwachting juist verminderen doordat de manege verdwijnt.

Gelet op aard van de werkzaamheden (sloop en nieuwbouw), afstand en het gebruik van het terrein (een intensief in gebruik zijnde paardenpension/manege) van het plangebied tot de beschermde natuurgebieden, zijn effecten (geluid, trilling, mechanische effecten, optische verstoring en licht) vanuit het plangebied uit te sluiten. In dit kader treden dan ook geen negatieve effecten op en hoeven geen verdere procedures in gang te worden gezet.

3 Flora- en faunawet

3.1 Toetsingkader

De Flora- en faunawet regelt de bescherming van soorten planten en dieren in ons land. De beschermde soorten zijn op grond van het Vrijstellingenbesluit onderverdeeld in verschillende beschermingscategorieën, de zogeheten 'tabel 1-soorten', 'tabel 2-soorten' en 'tabel 3-soorten'. Vogels zijn niet in deze categorieën ingedeeld.

De toetsing in het kader van de Flora- en faunawet vindt plaats aan de hand van de volgende in het kader van ruimtelijke ontwikkeling relevante verbodsbepalingen:

- Artikel 8: Het is verboden beschermde planten te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
- Artikel 9: Het is verboden beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- Artikel 10: Het is verboden beschermde dieren opzettelijk te verontrusten.
- Artikel 11: Het is verboden nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

De zwaarte van toetsing is afgestemd op de gunstige staat van instandhouding van soorten. Hierbij wordt er onderscheid gemaakt in de volgende groepen met een eigen toetsingsregime:

- Algemene soorten (tabel 1-soorten)

Wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling. Er hoeft in dit kader geen ontheffing aangevraagd te worden;

- Overige soorten (tabel 2-soorten)

Wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling, indien wordt gewerkt volgens een door de minister van EZ (voorheen EL&I, LNV) goedgekeurde gedragscode. Indien dit niet het geval is dan moet ontheffing aangevraagd worden, deze valt onder de lichte toets (geen aantasting van de gunstige staat van instandhouding van de soort);

- Soorten bijlage IV Habitatrichtlijn en bijlage 1 AMvB (tabel 3-soorten)

Voor deze soorten moet wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen een ontheffing aangevraagd worden. De ontheffingsaanvraag valt onder de zware toets, hetgeen inhoudt dat:

- er sprake dient te zijn van een bij de wet genoemd belang;
- er geen andere bevredigende oplossing mogelijk is;
- er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort(en).

Vogels zijn niet ingedeeld in bovengenoemde categorieën. Alle inheemse vogelsoorten zijn beschermd. Het is daarom bijvoorbeeld verboden nestelende en/of broedende vogels te verstoren, eieren te rapen of nesten en andere vaste rust- en verblijfplaatsen te vernietigen. Uitgangspunt hierbij is dat nesten van vogels alleen beschermd zijn indien deze in gebruik zijn tijdens het broedseizoen. Voor een aantal vogelsoorten (genoemd in de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het ministerie van EZ) die jaarlijks van het zelfde nest gebruik maken of geen eigen nest kunnen bouwen geldt een uitzondering, Nesten van deze soorten

worden beschouwd als vaste rust- en verblijfplaats in de zin van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Deze nesten zijn jaarrond beschermd, mits niet permanent verlaten.

Om te voorkomen dat nestelende en/of broedende vogels verstoord worden, dienen versturende werkzaamheden altijd zo veel mogelijk buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd en dient gecontroleerd te worden of mogelijk jaarrond beschermde nesten worden aangetast door de werkzaamheden. Het beschermingsregime voor vogels komt overeen met dat van tabel 3-soorten. Ontheffing kan slechts worden verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat en indien geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Daarnaast kan alleen ontheffing worden verkregen indien er sprake is van een in de wet genoemd belang. Dit betreft voor vogels alleen belangen die te maken hebben met openbare veiligheid, luchtvaartveiligheid, onderzoek en volksgezondheid (geen ruimtelijke ontwikkelingen).

3.2 Methode

Bronnenonderzoek

De inventarisatie betreft een onderzoek naar de actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten in het plangebied. De inventarisatie bestaat uit een bronnenonderzoek, een verkennend veldbezoek en habitatgeschiktheidsbeoordeling. Het bronnenonderzoek heeft als doel een overzicht te verkrijgen van de beschikbare informatie met betrekking tot het voorkomen van beschermde soorten in het plangebied en omgeving. Hiervoor zijn de volgende bronnen gebruikt:

Habitatgeschiktheidsbeoordeling

Op basis van een veldbezoek is de geschiktheid van biotopen voor beschermde soorten beoordeeld. Het veldwerk en het bronnenonderzoek geven samen een beeld van de beschermde soorten (groepen) die in het plangebied (kunnen) voorkomen. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 28 oktober 2013 door een ecooloog van Grontmij.

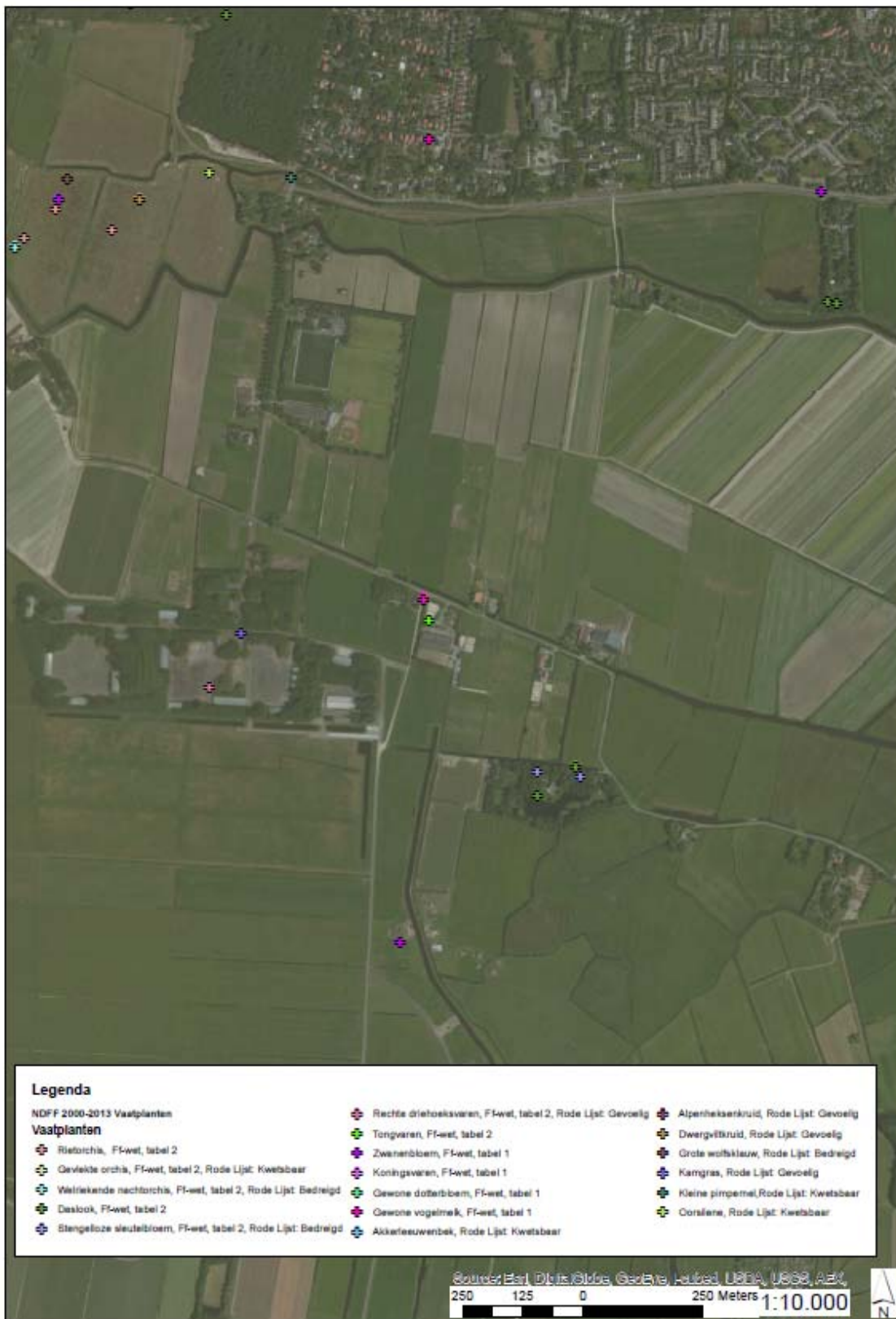
Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Er is vervolgens gekeken of soorten(groepen) beïnvloed kunnen worden door voorgenomen activiteiten. Op basis van deze analyse wordt geconcludeerd voor welke soorten(groepen) een ontheffing in kader van Flora- en faunawet aangevraagd moet worden en of er een nader onderzoek nodig is.

3.3 Planten

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Uit de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF 2000 t/m 2013) en Waarneming.nl (2000 tot en met 2013) zijn waarnemingen van beschermde flora in de omgeving van het plangebied bekend. Dit betreft een waarneming van een beschermde plantensoort binnen het kilometerhok waarin het plangebied is gelegen (zie fig. 3.3), maar buiten de plangrenzen. Het gaat hierbij om de tabel 1 soort gewone vogelmelk. Uit waarneming.nl blijkt dat meerdere (52) individuen zijn aangetroffen in de bermten ter hoogte van Groeneweg 28. Daarnaast wordt in de NDFF (2009) melding gemaakt van de tongvaren en de rechte driehoeksvaren (Ff-wet, tabel 2). Uit Waarneming.nl blijkt dat deze soorten op het perceel van Groeneweg 10 staan. Tijdens het veldbezoek zijn ook geen beschermde soorten en bijbehorend biotoop aangetroffen maar slechts algemene soorten van voedselrijke bermten met soorten als raaigras, hondsdrif, fluitenkruid, kruipende boterbloem, paarse dovenetel, etc. Hierbij dient wel opgelet te worden dat het veldbezoek buiten het groeiseizoen is uitgevoerd en de bermten recent gemaaid zijn. De tongvaren is overigens (afhankelijk van omvang van de plant) over het algemeen wel het hele jaar door aan te treffen, maar gezien de inrichting en beheer worden geen zwaar beschermde plantensoorten verwacht in het plangebied aan de Groeneweg 28A.

Figuur 3.3 NDFF beschermde planten 2000-2013

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Op basis van het bronnenonderzoek en het verkennend veldonderzoek zijn geen negatieve effecten voorzien en hoeven geen vervolgpcedures in gang te worden gezet. Nader onderzoek of ontheffing is daarom niet aan de orde.

3.4 Vleermuizen

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Uit de NDFF 2000 t/m 2013 zijn geen recente waarnemingen bekend van vleermuizen (Ff-wet, tabel 3) in het plangebied en de directe omgeving van het plangebied. Uit Waarneming.nl zijn wel recente waarnemingen (2009-2013) bekend van de gewone dwergvleermuis en laatvlieger (Ff-wet tabel 3) op een afstand van 200 meter ter hoogte van landgoed Karperton (fig. 3.4a). Tussen het plangebied en Karperton liggen twee graslandpercelen met aaneengesloten sloten, maar geen aaneengesloten lijnbeplantingen met bomen en/of struiken.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

De habitatcheck is op basis van de checklist van het Vleermuisprotocol² uitgevoerd. Tijdens het verkennend veldbezoek is vastgesteld dat er enkele aanwijzingen zijn voor het voorkomen vaste verblijfplaatsen voor vleermuizen. Op het moment van schrijven is nog niet bekend of bomen gekapt worden, daarom zijn alle bomen in het hele plangebied specifiek beoordeeld op habitatgeschiktheid. Hieruit is gebleken dat de bomen in het plangebied geen geschikte holtes, kieren of scheuren bevatten die als vaste verblijfplaats kunnen dienen voor vleermuizen. Een aantal knot elzen bevatten wel gaten, maar deze zijn te tochtig en te nat bevonden tijdens het veldbezoek (fig. 3.4b). De stallen en het woonhuis vormen wel een geschikt habitat voor vleermuizen. Dit betreft vooral de gevelbetimmering. Tevens zijn openingen aangetroffen ter hoogte van het dak van het woonhuis, welke mogelijk toegang tot de spouw kunnen bieden. Het dak van het woonhuis kan tevens als toegang dienen voor de spouwmuur. De tuinbeplanting en omliggende graslanden en sloten vormen een geschikt foerageergebied voor vleermuizen. Alle lijnbeplantingen (zoals de elzensingel) zijn geschikt als vliegroute voor vleermuizen, maar maken geen onderdeel uit van een belangrijk netwerk door ontbreken van aaneengesloten beplanting met de omgeving.

Figuur 3.4a Waarneming.nl

Figuur 3.4b Potentieel verblijfplaats vleermuizen en foerageergebied

² Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en. Gegevensautoriteit Natuur 2013. Vleermuisprotocol 2013, maart 2013

3.5 Grondgebonden zoogdieren

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

In de NDFF en Waarneming.nl zijn geen waarnemingen bekend van tabel 2 en/of 3 zoogdieren van de Flora- en faunawet in het plangebied (zoals waterspitsmuis en noordse woelmuis). Uit Waarneming.nl blijkt verder wel dat algemene zoogdiersoorten zoals egel, haas, mol en dwergmuis aangetroffen zijn in de omgeving van het plangebied.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Tijdens het verkennend veldbezoek is het plangebied beoordeeld op habitatgeschiktheid voor grondgebonden zoogdieren. Daaruit blijkt dat de oevers en de sloten langs het plangebied en de panden niet geschikt zijn voor beschermde zoogdieren zoals de waterspitsmuis en noordse woelmuis (Ff-wet tabel 3) door ontbreken van een goed ontwikkelde water- en oevervegetatie (fig. 3.5).

Figuur 3.5 Sloten en oevers om het plangebied

Effecten

Aangezien geen geschikt habitat van tabel 2/3 grondgebonden zoogdiersoorten in het plangebied is aangetroffen, kan het voorkomen van tabel 2/3 grondgebonden zoogdieren uitgesloten worden. In dit kader zijn dan ook geen negatieve effecten voorzien en hoeven geen vervolgproucedures in gang te worden gezet. Nader onderzoek of ontheffing wordt daarom niet nodig geacht.

Op basis van het veldbezoek is wel geschikt habitat voor de bovengenoemde tabel 1 soorten aangetroffen in het plangebied. Dit zijn algemene soorten van tabel 1 van de Flora- en faunawet waarvoor een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet geldt. Hiervoor geldt wel de zorgplicht.

3.6 Vogels

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Uit de NDFF 2000 t/m 2013 (fig. 3.6a) en Waarneming.nl zijn in de omgeving van het plangebied waarnemingen bekend van een aantal vogels als ekster, kraai, koolmees, kauw, ekster, boerenzwaluw en huiszwaluw, maar ook van de huismus waarvan het nest jaarrond beschermd is. Betreffende km-hokken zijn goed onderzocht. Tijdens het veldbezoek zijn de huismus, ekster, houtduif, merel en kraai aangetroffen, maar geen nesten van jaarrond beschermden soorten. Tijdens het veldbezoek zijn wel categorie 5 niet-jaarrond beschermden nesten aangetroffen. Dit betreft nesten van de boerenzwaluw in de grote stal (fig. 3.6b), een door een ekster in gebruik zijnde eksternest in de voortuin en een door kraaien in gebruik zijnde kraaiennest in de grote stal. Daarnaast is een overwinteringslocatie van de huismus aangetroffen in de kleine stal. Tijdens het veldbezoek zijn circa 15 huismus (mannetjes en vrouwtjes) individuen aangetroffen. Het is niet direct duidelijk of sprake is van huismusnesten, omdat dit lastig was waar te nemen en omdat moet worden opgemerkt dat het veldbezoek buiten het broedseizoen is uitgevoerd. Dit kan daarmee niet op voorhand uitgesloten worden. Met een aanvullend onderzoek (1 bezoek als blijkt dat daadwerkelijk een broedgeval aanwezig is, minstens 2 bezoeken in de periode 1 april tot en met 15 mei) zou het voorkomen van huismusnesten uitgesloten kunnen worden. De tuin, bomen- en struikenrijen maken onderdeel uit van het functionele leefgebied van de huismus. De beplanting vormt daarbij geschikt foerageergebied en voldoende schuilgelegenheid voor de huismus.

Figuur 3.6a NDFD vogels 2000-2013

Figuur 3.6b Aangetroffen nest en latrineplek van de boerenzwaluw

Figuur 3.6c Aangetroffen huismussen en mogelijk aanwijzen nest (onderzoek behoeftig)

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

In de oeverzone kunnen wilde eend, meerkoet en waterhoentje tot broeden komen. In de overige groenelementen (rietkragen) kunnen zangvogels zoals merel, spreeuw, heggemus, tjiftjaf, fitis, vink, pimpelmees, koolmees, roodborst, ekster en houtduif tot broeden komen. De gaten in de knotelzen vormen voldoende toegang voor bijvoorbeeld mezen. Het nestelen van vogels in de bomen en struiken tijdens het broedseizoen kan niet uitgesloten worden. Alle vogels genieten bescherming onder de Flora- en faunawet. Hierbij geldt dat verstoring van broedende vogels en broedsel niet is toegestaan. Verstoring van broedvogels kan optreden wanneer tijdens de broedperiode (circa maart t/m juli) werkzaamheden plaatsvinden. Wanneer de werkzaamheden worden uitgevoerd buiten het broedseizoen (het broedseizoen is van circa 15 maart t/m 15 juli) of als maatregelen worden getroffen om verstoring te voorkomen, is er geen overtreding van de Flora- en faunawet ten aanzien van vogels zonder jaarrond beschermd vaste rust- en verblijfplaats. Tevens bestaat de mogelijkheid dat vogels (met een jaarrond beschermd nestplaats) na uitvoeren van het verkennend veldonderzoek alsnog in het te slopen woonhuis of in de schuren kunnen gaan broeden. Verstoring van broedvogels kan optreden wanneer tijdens de broedperiode werkzaamheden plaatsvinden. Indien bij de sloop of bij kap onverhoopt toch nesten verwijderd moeten worden welke in gebruik zijn door jaarrond beschermd vogels, dan zal een deskundige op het gebied van vogels nesten moeten beoordelen op in gebruik name door jaarrond beschermd vogels en zijn mogelijk mitigerende en compenserende maatregelen noodzakelijk. Ontheffing door verstoring/vernietiging van huismusnesten kan alleen niet worden verkregen door het ontbreken van het juiste belang. Er kan alleen ontheffing aangevraagd worden bij belang 'b' (bescherming van flora en fauna, belang 'c' veiligheid van het luchtverkeer of volksgezondheid of belang 'd' openbare veiligheid. Wanneer de sloop- en kapwerkzaamheden worden uitgevoerd buiten het broedseizoen of als maatregelen worden getroffen om verstoring te voorkomen en als blijkt dat geen jaarrond beschermd nesten zijn aangetroffen, dan is er geen overtreding van de Flora- en faunawet.

3.7 Amfibieën

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

De NDFF (2000-2013) maakt alleen melding van beschermde amfibieën zoals de rugstreeppad (Ff-wet, tabel 3) in het plangebied. Aangezien de rugstreeppad (Ff-wet tabel 3) een wijdverspreide soort is in de provincie Noord-Holland, kan deze wel in het plangebied worden verwacht. Uit waarneming.nl (2013) blijkt tevens dat de rugstreeppad in de directe omgeving is aangetroffen. De rugstreeppad komt voor in zandige milieus met water in de omgeving of met tijdelijke plassen of in veenweidegebied. Uit Waarneming.nl komt verder naar voren dat binnen het plangebied waarnemingen zijn gedaan van algemene beschermde tabel 1 soorten (zoals de bruine kikker en gewone pad). In het plangebied en in de directe omgeving van het plangebied komt open water voor. De sloten om het plangebied hebben steile wanden en een dikke strooisellaag met bladafval.

Figuur 3.7 NDFF amfibieën 2000-2013

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

In het plangebied en in de directe omgeving van het plangebied komt weliswaar open water voor, maar de sloten om het plangebied vormen door de steile wanden en de hoeveelheid blad-

afval geen geschikt habitat voor beschermde amfibieën. De rugstreeppad wordt wel regelmatig aangetroffen op werk/bouwterreinen bij het bouwrijp maken van het terrein, maar ook in hopen mest, compost of puin. Deze hopen zijn tijdens het veldbezoek niet binnen de grenzen van het plangebied aangetroffen. Aanbevolen wordt om deze ook niet aan te leggen of goed af te schermen. Aanbevolen wordt om het bouwterrein na het bouwrijp maken af te schermen met een paddenscherm, zodat wordt voorkomen dat de rugstreeppad het werk/bouwterrein kan betreden. Het plangebied blijkt verder een geschikt habitat voor tabel 1 amfibie soorten. Voor tabel 1 soorten geldt een vrijstelling van verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Hiervoor geldt wel de zorgplicht (zie par. 2.4).

3.8 Reptielen

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Ringslang en zandhagedis zijn de enige soorten die in Noord-Holland ten noorden van het Noordzeekanaal voorkomen, maar beide soorten komen niet binnen een straal van 2 km van het plangebied voor. De oevers van de sloten bieden geen geschikte omstandigheden voor de ringslang en zandhagedis, door ontbreken van goed ontwikkelde oevervegetatie en ontbreken van voldoende schuilgelegenheid. Daarbij zijn geen geschikte vaste verblijfplaatsen (zoals broeihopen) aangetroffen tijdens het verkennend veldbezoek.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Op basis van beschikbare gegevens en het veldbezoek kan het voorkomen van reptielen in het plangebied uitgesloten worden. In dit kader zijn dan ook geen negatieve effecten voorzien en hoeven geen vervolgpcedures in gang te worden gezet.

3.9 Vissen

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

De NDFF en Telmee.nl maken melding van de beschermde bittervoorn (Ff-wet, tabel 3) in de directe omgeving van het plangebied. Dit betreft twee vangsten van de bittervoorn uit 2001. De bittervoorns zijn gevangen in een sloot welke tijdens het veldbezoek ook als geschikt habitat is gekenmerkt. Dit betreft een brede sloot ten zuiden van het plangebied (fig. 3.9a). Tijdens het verkennend veldonderzoek is gebleken dat de sloten om het plangebied, met betrekking tot beschermde vissoorten, geen geschikt habitat vormen voor beschermde vissoorten door een grote hoeveelheid bladafval in de sloten (fig. 3.9b).

Figuur 3.9a NDFF vissen 2000-2013, gele ster = bittervoorn telling uit 2001

Figuur 3.9b, sloten om het plangebied

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Tijdens het verkennend veldonderzoek is gebleken dat de sloten om het plangebied, met betrekking tot beschermde vissoorten, geen geschikt habitat vormen voor beschermde vissoorten door een grote hoeveelheid bladafval in de sloten. De sloten binnen het plangebied worden niet aangetast, er zal alleen een nieuwe sloot gegraven worden op een locatie waar in het verleden een sloot heeft gelegen. Wel wordt aanbevolen om de kopse kanten van de nieuwe sloot, dus de aansluitingen met de bestaande sloten pas weg te graven als het middendeel van de sloot helemaal gereed is. Dit ter voorkoming van effecten op (beschermde) vissen vanuit de bestaande sloten als nadien nog gegraven wordt in de sloot.

3.10 Ongewervelden

Er zijn verder geen waarnemingen bekend van overige beschermde diersoorten (zoals libellen of ongewervelden) van tabel 2 of 3 van de Flora- en faunawet en is ook geen geschikt habitat aangetroffen van overige beschermde soorten. In dit kader zijn dan ook geen negatieve effecten voorzien en hoeven geen vervolgpcedures in gang te worden gezet.

4 Natuurbeleidskaders

4.1 Toetsingskader

Het provinciaal beleidskader van de overheid dat niet in wetgeving is vastgelegd bestaat uit:

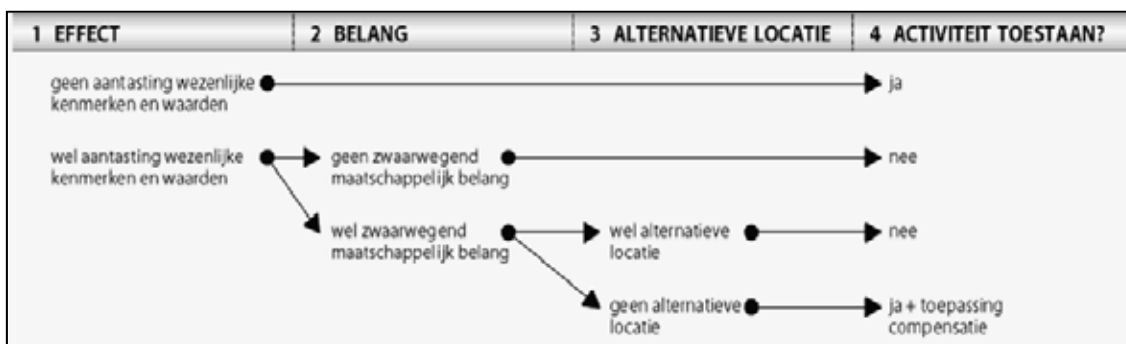
- Ecologische Hoofdstructuur (EHS).
- Weidevogelgebieden
- Ganzenfoerageergebieden

4.2 Ecologische Hoofdstructuur

Toetsingskader

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is op provinciaal niveau uitgewerkt tot de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS) met kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden, beheergebieden en robuuste ecologische verbindingzones. De wettelijke bescherming (Wro) van de EHS is geregeld via het bestemmingsplan. De Ecologische Hoofdstructuur voor de provincie Noord-Holland is vastgelegd in de structuurvisie Noord-Holland.

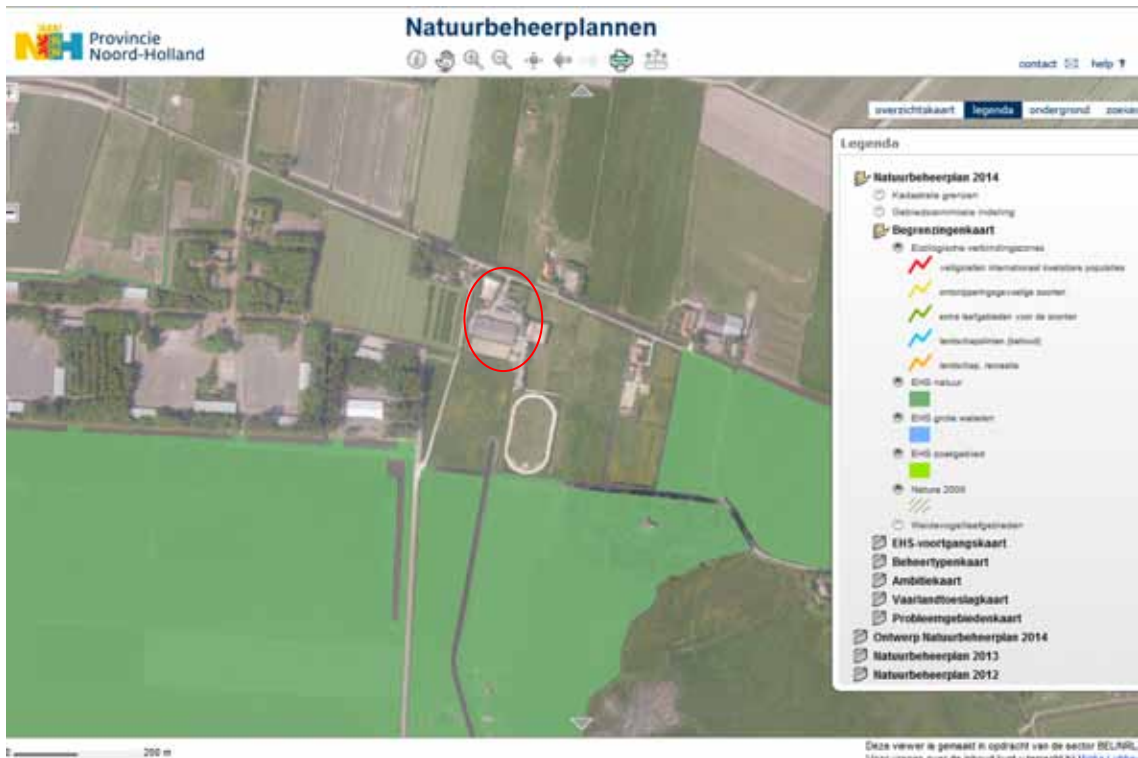
De afweging voor ingrepen in de EHS gaat volgens het "nee, tenzij-principe". In onderstaand schema is dit stapsgewijs weergegeven. Ingrepen met een significant negatieve invloed op de wezenlijke kenmerken en waarden mogen niet plaatsvinden, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang en indien er geen alternatieven zijn. Indien bij een ingreep schade wordt aangericht aan een EHS-gebied, dan dient dit in ieder geval gemitigeerd te worden. De resteffecten aan verlies van kwaliteit en/of oppervlakte dient te worden gecompenseerd. Daarnaast kan salderen van positieve en negatieve effecten op de EHS uitkomst bieden om projecten in de EHS te realiseren. Het verkennend natuuronderzoek geeft inzicht in de ligging van EHS gebieden in de omgeving van het plangebied en de noodzaak voor het doorlopen van 'nee, tenzij, procedure'. In de provincie Noord-Holland is de externe werking van de EHS niet van toepassing. Een "nee, tenzij-toets" behoeft alleen te worden doorlopen indien er sprake is van een RO-procedure met betrekking tot wijziging van de bestemming van het plangebied.

Schema: Het "nee, tenzij"-principe van het compensatiebeginsel.

Inventarisatie

Het plangebied ligt op een afstand van circa 170 meter tot de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het plangebied bevindt zich buiten de begrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur (fig. 4.2).

Figuur 4.2 Globale ligging plangebied (rode cirkel) t.o.v. EHS-gebied (groen)

Analyse en toetsing effecten

Zolang de voorgenomen werkzaamheden buiten de begrenzing van EHS gebied plaatsvinden, is nadere toetsing in de vorm van een “Nee, tenzij-toets” niet aan de orde.

4.3 Weidevogelgebieden/ganzenfoerageergebieden

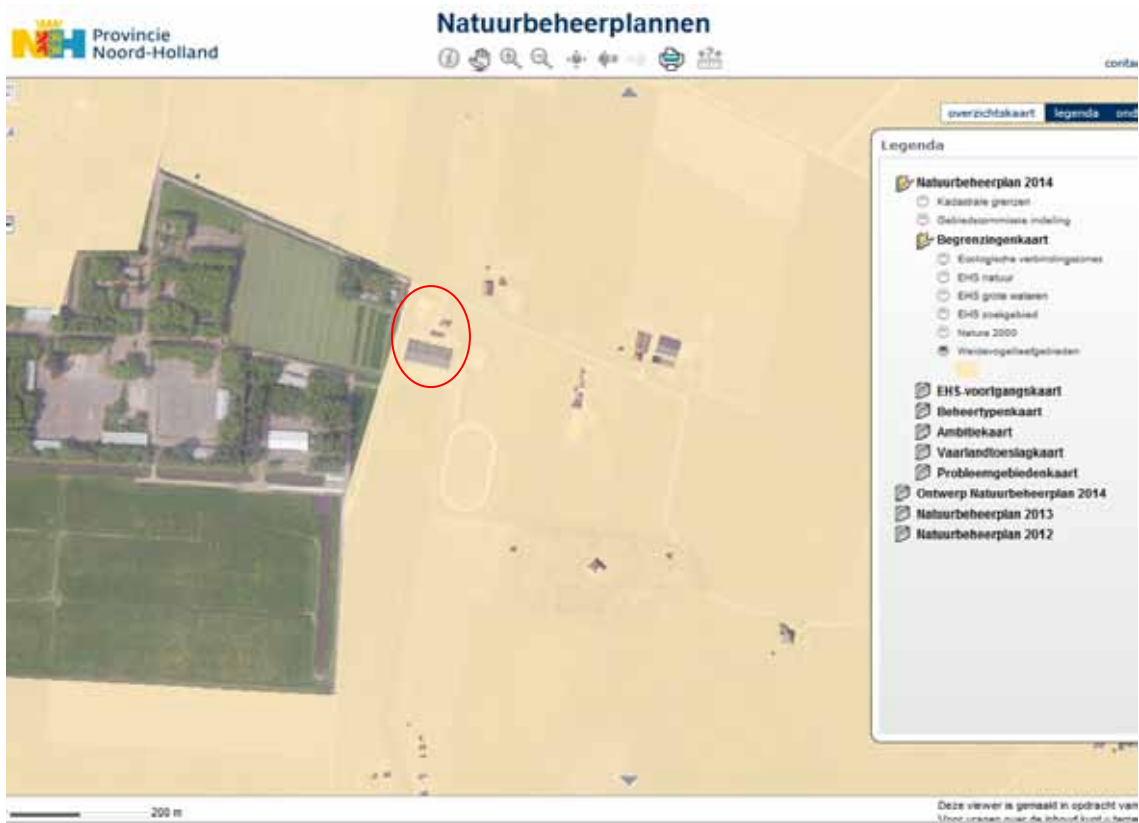
Toetsingskader weidevogel/ganzenfoerageergebieden

Weidevogelleefgebieden zijn aanvullend op de EHS aangewezen. Voor deze gebieden is het mogelijk om beheerpakketten af te sluiten (fig. 4.3). De provinciale ruimtelijke verordening structuurvisie geeft aan dat in artikel 25 onder 1a aan:

Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op weidevogelleefgebieden, zoals op kaart 4 en op de digitale verbeelding ervan aangegeven, voorziet niet in:
a de mogelijkheid van nieuwe bebouwing, anders dan binnen een bestaand bouwblok of een uitbreiding daarvan;

Lid 3 geeft aan:

In afwijking van het eerste lid kan een bestemmingsplan wel voorzien in de in dat lid omschreven ontwikkelingen indien dit geschiedt ten behoeve van:
d een ingreep die netto geen verstoring van het weidevogelleefgebied geeft.

Figuur 4.3 Globale ligging plangebied (rode cirkel) t.o.v. weidevogelleefgebied (geel)

Inventarisatie, analyse en toetsing effecten

De weidevogelgebieden staan weergegeven in figuur 4.3 (gearceerde vlakken). Het plangebied ligt binnen de begrenzing van weidevogelleefgebied. Bij het onderhavige project vindt de nieuwbouw alleen grotendeels plaats binnen het bestaand bouwblok. Daarnaast leidt de ingreep netto niet tot een verstoring van het weidevogelleefgebied aangezien de huidige inrichting van het plangebied niet geschikt is voor weidevogels. Bovendien worden de gronden ten oosten van het plangebied, waar nu paarden lopen, teruggegeven aan het landschap. De geschiktheid voor weidevogels neemt daardoor juist toe

5 Conclusies

5.1 Natuurbeleidskaders

De voorgenomen werkzaamheden vinden plaats buiten de begrenzing van EHS gebied. Nadere toetsing is niet noodzakelijk, omdat het beleid van de provincie Noord-Holland ten aanzien van de EHS geen bepalingen ten aanzien van externe werking kent.

Het plangebied ligt binnen de begrenzing van weidevogelleefgebied. Bij het onderhavige project vindt de nieuwbouw alleen grotendeels plaats binnen het bestaand bouwblok. Daarnaast leidt de ingreep netto niet tot een verstoring van het weidevogelleefgebied aangezien de huidige inrichting van het plangebied niet geschikt is voor weidevogels. Bovendien worden de gronden ten oosten van het plangebied, waar nu paarden lopen, teruggegeven aan het landschap. De geschiktheid voor weidevogels neemt daardoor juist toe

5.2 Natuurbeschermingswet

Door uitvoering van de voorgenomen ontwikkeling gaat geen Natura 2000-gebied verloren. Effecten van extra stikstof op het stikstofgevoelige habitattypen en habitat richtlijn soorten (paragraaf 2.2) door verkeersbewegingen naar het plangebied is uitgesloten. De stikstofdepositie als gevolg van nieuwbouw in het plangebied zal naar verwachting juist verminderen doordat de manege verdwijnt. Gelet op aard van de werkzaamheden (sloop en nieuwbouw), het gebruik van het terrein (een intensief in gebruik zijnde paardenpension/manege) en de relatief grote afstand tot de Natura 2000-gebieden, zijn effecten (geluid, trilling, mechanische effecten, optische verstoring en licht) vanuit het plangebied uit te sluiten. In dit kader treden dan ook geen negatieve effecten op en hoeven geen verdere procedures in gang te worden gezet.

5.3 Flora- en faunawet

Uit het uitgevoerde onderzoek kan geconcludeerd worden dat beschermde soorten in het plangebied voor kunnen komen. Het gaat hierbij om vleermuizen en de huismus die een jaarrond beschermde nestplaats heeft (zie tabel 4). Als de gebouwen in het plangebied gesloopt worden, dan is aanvullend onderzoek noodzakelijk naar het voorkomen van vleermuizen en de huismus.

Tevens bestaat de mogelijkheid dat vogels (met een jaarrond beschermde nestplaats) na uitvoeren van het verkennend veldonderzoek alsnog in het te slopen woonhuis of in de schuren kunnen gaan broeden. Verstoring van broedvogels kan optreden wanneer tijdens de broedperiode werkzaamheden plaatsvinden. Indien bij de sloop of bij kap onverhoopt toch nesten verwijderd moeten worden welke in gebruik zijn door jaarrond beschermde vogels, dan zal een deskundige op het gebied van vogels nesten moeten beoordelen op in gebruik name door jaarrond beschermde vogels en zijn mogelijk mitigerende en compenserende maatregelen noodzakelijk. Ontheffing door verstoring/vernietiging van huismusnesten kan niet worden verkregen door het ontbreken van het juiste belang. Wanneer de sloop- en kapwerkzaamheden worden uitgevoerd buiten het broedseizoen of als maatregelen worden getroffen om verstoring te voorkomen en als blijkt dat geen jaarrond beschermde nesten zijn aangetroffen, dan is er geen overtreding van de Flora- en faunawet.

Tabel 4: Conclusies Ff-wet

Soort-groep	Soort	FF-Wet	Mogelijk effect	Effecten te voorkomen?	Aanvullend onderzoek nodig?	Ontheffing nodig?
Zoog-dieren	vleermuizen	tabel 3	verstoring en vernietiging verblijfplaats en vliegrouetes bij bomenkap. Verstoring en vernietiging verblijfplaatsen bij sloop gebouwen	nee	ja, als gebouwen gesloopt worden.	afhankelijk van aanvullend onderzoek.
Vogels	vogels zonder jaarrond beschermde nestplaats	ekster, kraai, boerenzwaluw en overige broedvogels	verstoring en vernietiging beschermde nesten bij sloop en kap	ja, zolang niet in het broedseizoen wordt gewerkt	nee	nee, zolang niet in het broedseizoen wordt gewerkt
Vogels	vogels met een jaarrond beschermde nestplaats	huismus	verstoring en vernietiging beschermde nesten bij sloop gebouwen en bijbehorend functioneel leefgebied bij kap.	nee	ja, als gebouwen gesloopt worden.	afhankelijk van aanvullend onderzoek.

5.4 Aanbevelingen

Aanbevolen wordt om de nesten van de boerenzwaluwen voor sloop en tussen november en maart te verwijderen (dit is geen verplichting!) om kunstmatige nesten in de nieuwbouw op te hangen op locaties waar geen katten bij kunnen komen en het liefst in een open en toegankelijk gebouw. Om meer zekerheid te verkrijgen dat de boerenzwaluwen hervestigen, zal als mogelijk nestgelegenheid (kunstnesten) aangeboden moeten worden wanneer gebouwen gefaseerd in tijd gesloopt worden.